

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

Broj: 09-113/25-217/31

Podgorica, 11. decembar 2025. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

nacrt Strategije razvoja volonterizma 2025-2029 s Akcionim planom 2026-2027

(naziv nacrt zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana od objavljivanja javnog poziva, odnosno od **20. novembra 2025. godine**, zaključno sa **10. decembrom 2025. godine**.

Način sprovođenja javne rasprave (održavanje okruglih stolova, tribina i prezentacija, sa navedenim mjestom i datumom održavanja; dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, sa navedenim načinom i rokom dostavljanja): Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga uputilo je javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju nacrt Strategije razvoja volonterizma 2025-2029 s Akcionim planom 2026-2027. Primjedbe, prijedlozi i sugestije mogle su se dostavljati putem pošte Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, na adresdu Rimski trg 26, 81000 Podgorica i elektronskim putem na mejl adresu: mersiha.hasanbegovic@mrzs.gov.me i to na Obrascu 4: „Primjedbe, predlozi i sugestije“, koji je sastavni dio Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, do isteka roka za sprovođenje javne rasprave, zaključno s 10. decembrom 2025. godine. U okviru javne rasprave održan je okrugli sto, dana 8. decembra 2025. godine od 10.00 do 12.00 časova, u prostorijama Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (Rimski trg, br.46, Podgorica, sala u suterenu).

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- **Biljana Vučetić**, v. d. generalne direktorice Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom,
- **Milica Marđokić Sekulović**, načelnica Direkcije za socijalnu ekonomiju,
- **Snežana Ivanović**, načelnica Direkcije za volonterizam i saradnju s civilnim sektorom,
- **Mersiha Hasanbegović**, samostalna savjetnica u Direkciji za volonterizam i saradnju s civilnim sektorom.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

Tokom trajanja javne rasprave primjedbe, predloge i sugestije u pisanoj formi, u skladu s članom 17 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni liste Crne Gore", broj 41/18), na propisanom obrascu i u predviđenom roku, a kako je i navedeno u tekstu Javnog poziva i Programu javne rasprave od 20. novembra 2025. godine, dostavili su:

- **Anđela Stanković**, predstavnik Ministarstva sporta i mladih, dana 10. decembra 2025. godine, dostavljanjem mejla,
- **Nada Radulović**, zainteresovana građanka, dana 10. decembra 2025. godine, dostavljanjem dopisa putem mejla.

Na okruglom stolu, predloge i sugestije u usmenoj formi, dali su:

- **Lazar Radević**, predstavnik NVO Mreža za omladinski aktivizam Crne Gore (MOACG),
- **Nada Radulović**, zainteresovana građanka,
- **Aleksandar Rakočević**, predstavnik Zavoda za zapošljavanje (ZZZC),

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

Komentare i predloge pisanim putem na nacrt Strategije razvoja socijalne i solidarne ekonomije 2025-2029 s Akcionim planom 2026-2027 **dostavila je sljedeća zainteresovana javnost:**

- **Anđela Stanković**, predstavnik Ministarstva sporta i mladih:

Ministarstvo sporta i mladih dostavlja stavove i mišljenja koja se odnose na ponuđeni nacrt Strategije razvoja volonterizma 2025-2029 s Akcionim planom 2026-2027, povodom održane javne rasprave (8. decembar 2025.godine), a to su :

1. Aktivnost 2.2.4 – Implementiranje sadržaja o volontiranju u obrazovnim ustanovama - Ministarstvo sporta i mladih je, po mom mišljenju, greškom navedeno kao nosilac/učenik u ovoj aktivnosti. Ministarstvo sporta i mladih nije nadležno za obrazovne ustanove – to je u isključivoj nadležnosti Ministarstva prosvjete. Shodno tome, ne možemo uticati na realizaciju ove aktivnosti niti dati konačan stav o tome da li će one biti sprovedene do IV kvartala 2027. godine jer to ne zavisi od nas. Predlažem da se Ministarstvo sporta i mladih ukloni iz ove aktivnosti
2. Aktivnost 2.2.8 – Realizacija programa volontiranja u srednjim školama. Ista situacija kao i kod aktivnosti 2.2.4. Ova aktivnost je direktno vezana za Ministarstvo prosvjete, te Ministarstvo sporta i mladih nije nadležno za njenu realizaciju, niti može dati konačan stav po pitanju implementacije do kraja 2026. godine kako je predviđeno Akcionim planom. I ako možemo pružiti podršku, ne možemo preuzeti ulogu nosioca ili subjekta koji odlučuje o sprovođenju aktivnosti.

Zaključno, za obje navedene aktivnosti smatramo da Ministarstvo sporta i mladih nije nadležno i da ne možemo dati konačnu riječ u vezi realizacije aktivnosti, te predlažem da budemo izostavljeni iz obje aktivnosti.

Za preostale dvije aktivnosti (2.2.2 i 2.2.6) potvrđujemo da je sve u redu i da će se realizovati u predviđenim rokovima.

ODGOVOR:

U vezi s dostavljenim komentarima i sugestijama na nacrt Strategije razvoja volonterizma 2025–2029 s Akcionim planom 2026–2027, zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave izražavaju posebno uvažavanje doprinosa Ministarstva sporta i mladih. Ministarstvo sporta i mladih prepoznaju kao značajan partner u jačanju volonterizma i smatraju se jednim od ključnih partnera u daljem razvoju ove oblasti.

U nastavku slijede odgovori na dostavljene komentare Ministarstva sporta i mladih:

1. Nakon obavljenih konsultacija sa predstavnicom Ministarstva sporta i mladih, postignut je dogovor da se u okviru aktivnosti 2.2.4. Ministarstvo sporta i mladih briše kao partner u dijelu nadležnih institucija u Akcionom planu.
2. Kada je riječ o aktivnosti 2.2.8, kao i o svim ostalim aktivnostima u kojima je Ministarstvo sporta i mladih navedeno u Akcionom planu, potvrđena je njihova saglasnost i spremnost za realizaciju. Na ovaj način obezbijeđena je jasna koordinacija i precizno definisane uloge u sprovođenju planiranih aktivnosti. Važno je naglasiti da su ove aktivnosti već planirane u okviru nadležnosti Ministarstva, ali ne u ulozi nosioca, već partnera u realizaciji. Izvještavanje o sprovođenju aktivnosti vršiće oni subjekti koji su odgovorni za njihovu realizaciju, dok će Ministarstvo sporta i mladih pružati podršku i doprinos u skladu sa svojom partnerskom ulogom. Isti princip važi i za aktivnost 2.2.7.

- **Nada Radulović**, zainteresovana građanka:

Zainteresovana građanka Nada Radulović je dostavila sljedeće komentare i sugestije:

1. Intenzivno razvijanje ideje volontiranja među đacima iz osnovnih i srednjih škola u cilju razvijanja humanosti, a sa druge strane ukazivati na praktične potrebe za volonterskim radom, naročito prilagođenim njihovom uzrastu. Ovo raditi ne samo kroz saradnju sa nevladinim organizacijama i ostalim organizacijama koje se bave volonterskim radom nego kao sastavni dio redovnih školskih aktivnosti vannastavnog programa (kao što je to možda bavljenje nekim sportom, horsko pjevanje, likovni rad u sekcijama).

Obrazloženje: Izražen problem u školama je vršnjačko nasilje. Volontiranje kao humana aktivnost svakako može da doprinese podizanju svijesti o njihovom druženju kroz zajednički rad, zajednički doprinos i zajedničku pomoć; korisno angažovanje koje odvlači pažnju i potrebu od negativnih stvari, a pozitivno utiče na njihov međusoban odnos. U širem smislu, ovo doprinosi jačanju društvene kohezije koje nam je potrebno kao društvu.

2. Priznavanje volonterskog iskustva prilikom zapošljavanja ne treba da ide ispred formalne edukacije stečene redovnim institucionalnim sistemom.

Obrazloženje: Ako je drugačije sagledavanje od gore navedenog, onda može da postoji zloupotreba volonterskog iskustva i kršenje zakonskih propisa o zapošljavanju; dalje, da li će

poslodavcu odgovarati radno iskustvo kandidata za određene poslove to je na njemu da ocjeni, ukoliko kandidat već ispunjava uslove za određeno radno mjesto vezane za vrstu stečenog.

3. Primjedba na visok iznos budžeta. Ne znam koliko – ali mislim da bi manji iznos pokrio troškove.

Obrazloženje: Iz priloženog Nacrta ne sagledavam potrebu za preko milion eura budžeta za ostvarivanje Strategije, sprovođenje aktivnosti.

ODGOVOR:

U vezi s dostavljenim komentarima i sugestijama na nacrt Strategije razvoja volonterizma 2025–2029 s Akcionim planom 2026–2027, daje se sljedeće obrazloženje:

1. Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave potvrđuju da se izneseni komentar usvaja i da je već uvršten kroz određene aktivnosti više nadležnih institucija i organizacija u Akcionom planu predviđene ovim strateškim dokumentom. Naglašavaju da se volonterizam prepoznaje kao vrijednost zasnovana na humanosti, solidarnosti i društvenoj odgovornosti, te da se kroz planirane mjere obezbjeđuje njegovo sistemsko jačanje.
2. Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave uvažavaju iznijeti stav gospođe Radulović u vezi s volonterskim iskustvom. Budući da odnos prema volonterskom iskustvu u smislu priznavanja istog kao radnog iskustva ne uređuje ovaj strateški dokument, već je ovo pitanje dio aktuelnog i/ili budućeg zakonskog rješenja, ono će se uređivati kroz pomenute normativne forme.
3. Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave pojašnjavaju da je nacrt Strategije u potpunosti dostupan na sajtu resora. U dokumentu se, kroz tabelarni prikaz, jasno navodi ko realizuje pojedine aktivnosti, koji su indikatori, nadležne institucije, budžet i izvori finansiranja. Konstatuje se da budžet predviđen za sprovođenje Strategije nije nesrazmjerno velik, jer se planirane aktivnosti finansiraju iz različitih potrošačkih jedinica, kao i kroz projekte nevladinih organizacija koji se realizuju putem javnih konkursa u oblasti od javnog interesa. Time se obezbjeđuje raspodjela troškova na više izvora finansiranja i nosilaca aktivnosti. Upravo ovakav model omogućava da se volonterizam sistemski jača bez potrebe za značajnim dodatnim budžetskim izdvajanjima, jer glavni teret realizacije i izvještavanja snose nosioci aktivnosti – nevladine organizacije i druge nadležne institucije, ali i Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti.

Na okruglom stolu održanom **8. decembra 2025. godine** okupilo se 12 učesnika – predstavnika Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, drugih organa državne uprave, civilnog sektora i socijalnih partnera. Događaj je protekao u konstruktivnoj atmosferi, uz otvoren i kvalitetan dijalog svih aktera. Posebno je istaknuta visoka organizacija, jasnoća prezentacije i

spremnost učesnika da razmjenjuju iskustva i predlažu najbolja rješenja. Okrugli sto doprinio je jačanju međusobnog povjerenja i partnerstva, te se pokazao kao primjer dobre prakse u povezivanju državnih institucija, civilnog društva i zainteresovanih građana. Učesnici su izrazili zadovoljstvo što je diskusija bila usmjerena na konkretne izazove i mogućnosti, naglašavajući da ovakvi susreti značajno doprinose unapređenju društvene kohezije i inkluzije.

Komentare i predloge na okruglom stolu za nacrt Strategije razvoja volonterizma 2025-2029 s Akcionim planom 2026-2027 dali su sljedeći prisutni:

- **Lazar Radević**, predstavnik Mreže za omladinski aktivizam Crne Gore (MOACG) i učenik JU srednje medicinske škole u Podgorici, istakao je značaj volonterizma u srednjim školama. On je naveo primjer volonterskog kluba u svojoj školi, koji broji oko 197 članova okupljenih u jednoj Viber grupi. Prema njegovim riječima, interesovanje učenika za volontiranje je izuzetno veliko – svaki događaj izaziva veliku konkurenciju među volonterima – ali je problem u tome što je od septembra do danas organizovano svega nekoliko aktivnosti. Radević je objasnio da je glavni razlog nedostatka događaja u tome što klubom upravljaju profesori, koji pored praktične i teorijske nastave imaju brojne školske i privatne obaveze, pa nemaju dovoljno vremena da se posvete organizaciji volonterskih akcija. On je naglasio da problem nije u manjku zainteresovanosti učenika, već u nedostatku kapaciteta za organizaciju. Kao rješenje, Radević je predložio da se volonterskim klubovima u školama omogući veća autonomija, po uzoru na đачke parlamente. Na početku školske godine, određeni broj učenika mogao bi da se prijavi za vođenje kluba, dok bi profesori imali ulogu da daju saglasnost ili ukažu na eventualne prepreke. Na taj način, učenici bi preuzeli organizaciju događaja, a profesori bi bili rasterećeni. Radević je istakao da bi takav model omogućio da klub sa gotovo 200 volontera bude aktivniji i funkcionalniji. Dodao je da u klubu učestvuju učenici ne samo iz Podgorice, već i iz Danilovgrada i Zete, pa bi škola mogla da realizuje volonterske akcije i u tim opštinama. Zaključio je da bi davanje veće autonomije volonterskim klubovima u školama doprinijelo boljoj organizaciji, većem broju aktivnosti i potpunom iskorišćavanju potencijala mladih volontera.

ODGOVOR:

Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave cijene otvaranje pitanja koja se odnose na funkcionisanje volonterskih klubova u školama, ali naglašavaju da su to teme koje se prvenstveno rješavaju unutar samih klubova. Ministarstvo izražava zadovoljstvo zbog velikog interesovanja učenika, ističući da se radi o iskrenoj inicijativi mladih, a ne o formalnosti.

Takođe predlažu da profesori mogu delegirati zadatke učenicima koji su spremni i motivisani da organizuju događaje, dok bi nastavnici davali saglasnost i pružali podršku. Na taj način bi se dodatno ojačalo težište kreativnosti.

Cijeni se doprinos i uključivanje predstavnika NVO sektora i lokalnih aktera, te najavljuju da će i u narednim fazama procesa nastaviti da podstiču dijalog i saradnju sa svim relevantnim partnerima.

Zaključuju da se ovakva pitanja ne mogu uređivati strateškim dokumentima, već da spadaju u unutrašnju organizaciju samih školskih volonterskih klubova. Upravo u tom okviru učenici imaju priliku da kroz dogovor i predloge oblikuju način funkcionisanja klubova, razvijajući osjećaj odgovornosti, inicijative i zajedničkog djelovanja.

- **Nada Radulović**, zainteresovana građanka, istakla je da joj je veoma prijatno čuti ono što je predstavnik Mreže za omladinski aktivizam Crne Gore (MOACG) istakao. Ona je navela da prisustvuje u svojstvu građanina i da je prijatno iznenađena brojem volontera koji djeluju u našoj državi. Prepoznala je da je glavni izazov organizacione prirode i da rješenje može doći upravo od onih koji se time bave. Naglasila je da je potrebno mnogo više govoriti o problemu vršnjačkog nasilja, te da volonterizam može biti jedan od načina da se djeca od najranijeg uzrasta uključe u pozitivne aktivnosti. Prema njenim riječima, važno je da se volonterski rad podstiče već u osnovnoj školi, kako bi se djeca navikla na zajednički angažman, a zatim i u srednjoj školi, slično kao nekada kada su se organizovali horovi i različite školske sekcije. Ona smatra da je to dragocjen način da se učenici okupe, da se odvrte od negativnih pojava i da se istovremeno razvija osjećaj kohezije. Radulović je posebno naglasila da volonterizam ima dva ključna aspekta: prvi je humanost i empatija, a drugi, u širem smislu, jačanje društvene kohezije koja je, kako je rekla, danas oslabljena na mnogim poljima. Radulović je ostavila pitanje zbog čega se stotine eura izdvajaju za budžet i kako se ta sredstva konkretno koriste. Istakla je da je riječ o izvanrednoj i novoj inicijativi, te da je prezentacija bila veoma kvalitetna. Posebnu pažnju posvetila je pitanju buduće baze podataka, izrazivši interesovanje za taj segment i postavila pitanje da li trenutno postoji organ koji je nadležan za njeno vođenje.

ODGOVOR:

Odgovori na ove sugestije već su dati gore u izvještaju, u okviru pitanja zainteresovane građanke koja su dostavljena pisanim putem. Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga potvrđuju da su sugestije koje se odnose na podsticanje volonterizma u školama na mjestu, a da su takve inicijative već uvrštene u Akcioni plan kroz aktivnosti više nadležnih institucija i organizacija, naglašavajući da se volonterizam prepoznaje kao vrijednost zasnovana na humanosti, solidarnosti i društvenoj odgovornosti. Stav gospođe Radulović u vezi sa priznavanjem volonterskog iskustva je uvažen, ali se pojašnjava da to pitanje ne uređuje Strategija već zakonska rješenja. Zaključuje se da budžet nije nesrazmjerno velik jer se troškovi raspoređuju na više potrošačkih jedinica i projekte nevladinih organizacija, čime se obezbjeđuje sistemsko jačanje volonterizma bez značajnih dodatnih budžetskih izdvajanja.

- **Aleksandar Rakočević**, predstavnik Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (ZZZCG), istakao je da volonterizam podrazumijeva razumijevanje i spremnost da se prihvati njegova suština. On je naglasio da je ohrabrujuća činjenica da veliki broj mladih ljudi shvata značaj volontiranja. Prema njegovim riječima, volonterizam predstavlja priliku za sve generacije, a posebno za mlade koji na zdrav način grade svoju kompetitivnost. Taj zdrav način, kako je objasnio, ogleda se u solidarnosti, empatiji i vrijednostima koje se dobijaju kroz vaspitanje. Upravo to, dodao je, čini ljude ne samo humanijima, već i odgovornijima, što je neophodno za rast kroz različite životne faze, pa i kasnije u zrelosti

i poznijim godinama. Rakočević je izrazio zadovoljstvo zbog ambicije koja je pokazana i uputio velike komplimente svima koji su se uključili u ovu inicijativu izrade ovog strateškog dokumenta. Naveo je da je ZZZCG kao institucija aktivno učestvovala u izradi nacrt Strategije i nacrt Zakona o volontiranju. Istakao je da sama suština volonterizma počiva na humanosti i da strategija ima za cilj da podigne društvo na viši nivo kroz sistemsko upravljanje. Rakočević je objasnio da volonterizam podrazumijeva ulaganje rada bez naknade, pružanje pomoći i podrške, te da nevladine organizacije u svom temelju imaju volonterski duh. Naglasio je da Zavod ima svoju ulogu u realizaciji strategije kroz promociju i radionice, posebno jer se volonterizam vrednuje prilikom zapošljavanja. Prema njegovim riječima, volonterski angažman se prepoznaje kao neformalna vrijednost, a Zakon ga dodatno vrednuje i na formalan način. Rakočević je istakao da Zavod već vodi evidenciju ljudi koji su volontirali, što olakšava posredovanje pri zapošljavanju. Dodao je da nacrt Strategije prepoznaje značaj volonterizma i prilikom upisa u škole, zapošljavanja i dodjele stipendija, te da bi volonterske aktivnosti trebalo vrednovati slično kao takmičenja ili školske nagrade. On je skrenuo pažnju na mogućnost drugačijeg tretmana volonterskog iskustva, predlažući da se zakonom ograniči procenat radnog iskustva koji može proistići iz volontiranja jer volontiranje nije uređen sistem rada kao što je formalno zaposlenje. Rakočević je naglasio da je registar volontera od izuzetnog značaja jer bi omogućio analitiku i praćenje strukture volontera. Smatra da Zavod ne bi trebalo da vodi evidenciju u budućnosti, već da bi registar trebalo da bude centralizovan u okviru ministarstva. Rakočević je zaključio da volonterizam predstavlja čin humanosti i altruizma, te da ga treba razvijati posebno kod mladih ljudi kroz obrazovni sistem, ali bez nametanja. Naglasio je da Strategija daje dugoročnu viziju razvoja volonterizma i da je potrebno sistemski urediti evidenciju, registar i vrednovanje volonterskog rada.

ODGOVOR:

Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga cijene doprinos svih učesnika u procesu izrade Strategije, uključujući i stavove predstavnika ZZZCG. Dijeće mišljenje da je volonterizam zasnovan na humanosti, solidarnosti i empatiji, te da predstavlja vrijednost koju je potrebno posebno razvijati kod mladih ljudi kroz obrazovni sistem i društvene inicijative. Volonterski angažman se prepoznaje kao značajna neformalna vrijednost koja doprinosi razvoju kompetencija i jačanju društvene odgovornosti.

U vezi sa sugestijama o priznavanju volonterskog iskustva kao radnog, ističu da je ovo pitanje uređeno aktuelnim zakonskim rješenjem, dok će dodatno biti razmotreno i kroz novo zakonsko rješenje. Smatraju da ideju valorizacije volonterskog iskustva treba afirmisati u obrazovanju, zapošljavanju i dodjeli stipendija.

Posebno naglašavaju važnost uspostavljanja jedinstvenog registra volontera i organizatora volontiranja, koji bi omogućio sistemsku evidenciju, analizu i praćenje strukture volonterskog angažmana. Na taj način obezbjeđuje se transparentnost i stvaraju pretpostavke za kreiranje budućih mjera i aktivnosti važnih za razvoj volonterizma.

Zaključuje se da nacrt Strategije daje dugoročnu viziju razvoja volonterizma u Crnoj Gori i da je potrebno sistemski urediti evidenciju, registar i vrijednovanje volonterskog angažmana, uz uvažavanje stavova svih relevantnih institucija i organizacija.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 11. decembar 2025. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije: Direktorat za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom

